

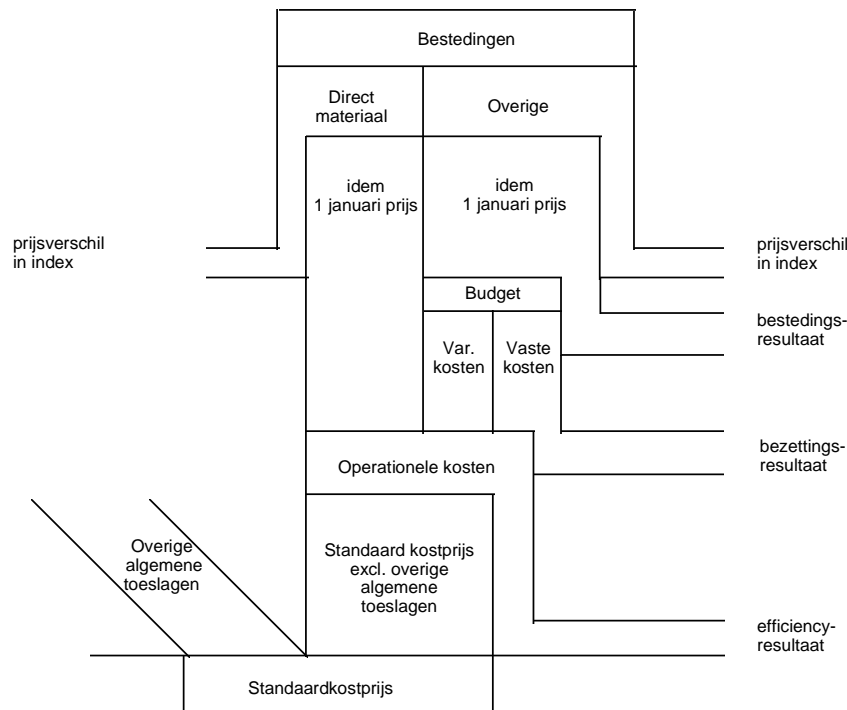
De Work-Factor Raad wil een platform bieden aan Work-Factor gebruikers, arbeidsanalisten, cost engineers en industrial engineers om problemen, oplossingen, ideeën en tips te bespreken. Daartoe zullen we regelmatig een WS Tip sturen aan “WF-leden” en geïnteresseerden. Mocht dit bericht niet op het juiste adres aankomen stuur het dan door naar geïnteresseerden en laat ons dat weten, svp.

Het onderwerp van vorige WS Tips staat op de WF Website onder: WF en Management/Praktisch - Algemeen/WS Tips.

KOSTPRIJSCALCULATIE, TVC, management tool. Deel 4

Samenvatting financiële nacalculatie in de fabricagesector

De samenhang tussen de verschillende budgetresultaten in de fabriekssector is in navolgend schema weergegeven. Bij de opstelling van het schema is uitgegaan van een prijsstijging, van bestedings-, bezettings- en efficiencyverliezen, en het niet voorkomen van targetprijsverschillen.

Schema financiële nacalculatie in de fabricagesector

Het schema kan het beste van boven naar beneden gelezen worden. Uitgangspunten zijn de werkelijke bestedingen. Corrigeren we de werkelijke bestedingen met de externe prijsontwikkelingen (in dit geval prijsstijgingen) dan verkrijgt men de werkelijke bestedingen op het januari prijsniveau. De procedure van het berekenen van verrekenindices dient voor de dekking van de prijsverschillen.

Het **bestedingsresultaat** is het verschil tussen de werkelijke bestedingen op januari prijsniveau (excl. direct materiaal) en de toegestane bestedingen conform het huishoudbudget. Trekt men het bestedingsresultaat af van de werkelijke bestedingen (excl. direct materiaal) op januari prijsniveau, dan resulteert het huishoudbudget.

Het **bezettingsresultaat** is het verschil tussen het taakstellend kostenbudget en de verkregen dekking op basis van de werkelijke bezetting. Trekt men het bezettingsresultaat (in dit geval negatief) af van de sommatie van het werkelijk materiaalverbruik op januari prijsniveau en het huishoudbudget, dan resulteren de operationele kosten.

Het **efficiencyresultaat** is het verschil tussen de operationele kosten en de dekking van de werkelijke productie door middel van de standaard kostprijs (excl. overige algemene toeslagen 5 t/m 11). Trekt

men het efficiencyresultaat (in dit geval negatief) af van de operationele kosten, dan resulteert de standaard kostprijswaarde (excl. overige algemene toeslagen) bij de werkelijke productie. Telt men hierbij de verkregen dekkingen van de overige algemene toeslagen op, dan verkrijgt men de standaard kostprijswaarde in de technische sector bij de werkelijke productie.

Met de overige algemene toeslagen worden voor het overgrote deel kosten gedekt, waarvan de budgetten buiten de eigen afdeling beheerd worden. Het gaat hier in het algemeen om kosten van een "hoger" managementniveau (PD, NO of Corporate).

Vorgecalculeerde bezettingsresultaten

In voorgaande hoofdstukken is reeds gesteld, dat de in de kostprijs verwerkte normen in de loop van het budgetjaar gerealiseerd moeten kunnen worden. Omdat het tarievenbudget gebaseerd is op de taakstellende kosten, mogen in het huishoudbudget geen vorgecalculeerde bestedings- en efficiencyresultaten voorkomen. Een vorgecalculeerde bezettingsresultaat behoort in uitzonderingsgevallen wel tot de mogelijkheden.

De vorgecalculeerde bezettingsresultaten kunnen voorkomen, als zich in de periode tussen het vaststellen van het tarievenbudget en het vaststellen van het huishoudbudget ingrijpende wijzigingen in de marktvooruitzichten zijn opgetreden. De in het tarievenbudget vastgestelde normale bezetting wijkt dan af van de in het huishoudbudget vastgestelde verwachte bezetting.

Uitgewerkt voorbeeld financiële nacalculatie

In dit cijfervoorbeeld gaan we gemakshalve uit van een budget, dat zowel een tarieven- als huishoudbudget is. Daarnaast gaan we er van uit dat in deze te budgetteren organisatie slechts één product wordt gemaakt.

Capaciteitsgegevens

Normale bezetting = verwachte bezetting: = 100.000 stuks. Netto manuren bij normale bezetting: 160.000 uur. Dus: 1,6 manuur/stuk.

Huishoudbudget

KOSTENBUDGET FABRICAGE AFDELING		
KOSTENSOORTEN	Bedragen in Eu x 1000	Tarief per uur in Eu
Vaste kosten:		
Salarissen indirecten	1.280	8,00
Afschrijving machines	4.160	26,00
Huisvesting (incl. licht en verwarm.)	1.120	7,00
Kleine inventaris	240	1,50
Overige kosten incl. aandelen	600	3,75
Subtotaal vaste kosten	7.400	46,25
Variabele kosten:		
Salarissen directen	8.000	50,00
Energie	800	5,00
Hulpmaterialen	640	4,00
Overige kosten	160	1,00
Subtotaal variabele kosten	9.600	60,00
Totaal afdelingskosten	17.000	
Tarief t.b.v. de kostprijscalculatie		106,25

Behalve de operationele activiteiten, welke in de fabricage afdeling plaatsvinden, vindt men in deze fabriek nog een aantal hulpafdelingen. De activiteiten van deze hulpafdelingen behoren tot de categorieën "regelende" en "algemene" activiteiten.

Het totaalbudget van de fabriek ziet er als volgt uit:

KOSTENSOORTEN	Totaalbedrag in kEu
<u>Operationeel:</u> Direct materiaal	12.500
Magazijnkosten	500
Fabricage afdeling: vaste kosten 7.400	
variabel kosten 9.600 +	17.000
Subtotaal	30.000
<u>Hulpafdelingen:</u> Regelend	3.400
Algemeen	1.700
Financieringskosten	1.200
Extern aandeel productontwikkeling	600
Totaal	36.900

Allocatie van de budgetkosten naar de individuele producten leidt tot de volgende Standaard Kostprijsberekening:

OMSCHRIJVING	Kosten/Prod. in Eu
Materiaal: (12,5 mio / 100.000 stks)	125,--
Toeslag 1: (magazijnkosten) 4%	5,--
Totaal materiaal	130,--
Operationele activiteiten: 1,6 manuren x 106,25	170,--
Toeslag 2: (regelende activiteiten) 20% van 170,--	34,--
Toeslag 3: (algemene activiteiten) 10% van 170,--	17,--
M.L.K. waarde:	351,--
Toeslag 4: (financieringskosten) 3,4% van 351,--	12,--
Toeslag 5: (ontwikkelingskosten) 1,7% van 351,--	6,--
Toeslag 7: (risico's) 0,9% van 351,-- *	3,--
Afronding	0,--
Standaard Kostprijs:	372,--

*) Het gaat hier om een toeslag ter dekking van het risico dat de taakstellingen in het budget niet gehaald worden, m.a.w. het gaat hier om een budgetrisico.

Zie verder in de volgende WS Tip.

Voor reacties naar

G. de Vrij

Secr.: WORK-FACTOR Raad

Tel: +31.40.2046048

E-mail: work-study@onsmail.nl of info@work-factor.nl

Website: www.work-factor.nl